

FRA-sajtóközlemény
Bécs, 2020. június 11.

A Covid19-világjárvány rámutatott az alapjogok erőteljes védelmének fontosságára

A fokozódó intolerancia és az egyének alapjogait érő támadások tovább gyengítik az évek során elért jelentős előrelépést – állapította meg az FRA 2020. évi alapjogi jelentése. Miközben Európa kezd kilábalni a Covid19-világjárványból, a fennálló egyenlőtlenségek és a társadalmi kohéziót fenyegető veszélyek fokozódásának lehetünk tanúi.

„A Covid19-világjárvány EU-szerte jelentős hatást gyakorol mindannyiunk alapjogaira, és ez a hatás a jövőben is érezhető lesz. A tartósan fennálló egyenlőtlenségek, zaklatás és előítéletek tekintetében minden bizonnyal tovább romlik majd a helyzet – állítja a FRA igazgatója, [Michael O’Flaherty](#). „A kormányoknak megfelelő tervet kell kidolgozniuk annak érdekében, hogy az »új normalitás« olyan méltányos és igazságos társadalom kialakulásához vezessen, amely tiszteletben tartja minden ember méltóságát, és biztosítja, hogy ez alól senki se legyen kivétel.”

A FRA [2020. évi alapjogi jelentése](#) az emberi jogok védelmével kapcsolatban az elmúlt év során az EU-ban elért előrelépéseket és tapasztalt hiányosságokat ismerteti. A jelentésnek a [kiemelt](#) témát elemző része rámutat arra, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartája uniós szinten nagyobb ismertségnek örvend, és a hatására egy új alapjogi kultúra kezdett el kibontakozni. Nemzeti szinten azonban a Chartát továbbra is korlátozott mértékben ismerik és alkalmazzák, annak ellenére, hogy már 10 éve jogilag kötelező erővel bír. A jelentés által nyújtott betekintés remélhetőleg arra ösztönöz majd más szereplőket is – így például a kormányokat –, hogy alkalmazzák ezt a nagyszerű jogi eszközt, és teljes mértékben érvényt szerezzenek neki, hogy valóban hozzájárulhasson az emberek életének jobbá tételéhez.

További kiemelt kérdések az alábbiak:

- Az **alapvető jogoknak a határokon** történő tiszteletben tartása továbbra is az egyik legfontosabb emberi jogi kihívás volt az EU-ban. Számos migráns a tengeren lelte halálát, míg mások a szárazföldi határokon hatósági erőszakkal szembesültek, vagy visszafordították őket onnan. Egyes tagállamok részéről még fenyegetések is érték a humanitárius mentőcsónakokat. Más tagországokban a migránsoknak továbbra is túlzásfolt környezet vagy hajléktalanság jutott osztályrészül. A gyermekek fogva tartása is nagyobb méreteket öltött, ideértve a kísérő nélküli kiskorúakat, akik mellett nem volt gyám, aki segíthetett volna nekik.
  - A tagállamoknak sürgősen véget kell vetniük az alapjogokkal kapcsolatos ilyen visszaéléseknek, és hatékony intézkedéseket kell kidolgozniuk a gyermekek – különösen a kísérő nélküli kiskorúak – jogainak védelmére.
- A gyermekszegénység aránya az EU-ban kismértékben javult. Ugyanakkor a gyermekek negyede továbbra is ki van téve a **szegénység veszélyének**. Ez azt jelenti, hogy még mindig vannak olyan gyermekek, akik este éhesen fekszenek le aludni, és olyan rossz körülmények között élnek, amelyek az egészségüket és a tanulmányaikat is hátrányosan befolyásolják. A külföldi szülők gyermekei között ez az arány még rosszabb: 40%-uk van kitéve a szegénység veszélyének, míg az egyedülálló szülők gyermekei között ugyanez az arány mintegy 33%.
  - Az EU-nak el kellene fogadnia az európai gyermekgarancia nevű kezdeményezést, világos célokat megfogalmazva és elegendő mértékű finanszírozást biztosítva a gyermekszegénység csökkentésére.
- A kormányok és a vállalkozások nagy lelkesedéssel fogadják a **mesterséges intelligencia** kínálta potenciális előnyöket. Az Európai Bizottság és az Európa Tanács által kidolgozni kezdett iránymutatásoknak és jogszabályoknak köszönhetően az etikai és alapjogi szempontok egyre nagyobb szerephez jutnak.

- Az EU-nak és a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a jövőben elfogadásra kerülő szabályozások mélyreható és átlátható alapjogi hatásvizsgálatok lefolytatását írják elő a mesterséges intelligencia használatával kapcsolatban, valamint kijelöljenek független felügyeleti szerveket.

Az éves jelentés összefoglalja és elemzi az EU-ban 2019 során az emberi jogok területén elért jelentősebb előrelépéseket. [Cselekvési javaslatokat](#) is megfogalmaz a következő területeken: az Európai Unió Alapjogi Chartája és annak tagállamok általi alkalmazása; egyenlőség és megkülönböztetésmentesség; rasszizmus és az ahhoz kapcsolódó intolerancia; romák befogadása; menekültügy, határok és migráció; információs társadalom, magánélet védelme és adatvédelem; gyermekek jogai; igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés; és a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény végrehajtása.

További információ az alábbi elérhetőségeken kérhető: media@fra.europa.eu / Tel.: +43 1 580 30 653